

Tann sjúki arbeidsmaðurin avskorin frá samfelagnum

— Arbeidarafelögin eiga at verða tikin upp á ráð, hvørja ferð sosialar lógir verða viðgjørðar í Tinganesi, sigur Martin Kúrberg, form. Havnar Arbeidsmannafelags, á tíðindafundi

Bert eitt blað mætti

Spurningurin um dagpenagskipanina hevur verið nógv umrøddur, bæði millum manna og í bløðum, men nú Havnar Arbeidsmannafelag beyð øllum bløðunum í Havn til tíðindafundar um málið, mætti bert SOSIALURINN.

Nevndin í Havnar Arbeidsmannafelag hevði mánadagin tíðindafund saman við tveimum sjúkum limum í felagnum, sum greiddu frá umstøðum sínum. Fundurin var ein vátan um, at tann sjúki arbeidsmaðurin kann ikki klára seg í samfelagnum, sum er.

Annar limurin fekk fyri 14 døgum síðani boð frá lækna sínum um, at hann eigur ikki at fara aftur til arbeiðis, orsakað av sjúku. Maðurin, sum er 64 ára gamal, fekk hesi boðini frá læknanum fyri 14 døgum síðani, men annars hevur hann gingið álvarsliga sjúkur síðani í mai mánaða.

Hin limurin er 40 ára gamal — sostatt í bestu árum — og hevur eina konu, sum seinastu 14 árin hevur verið sjúk, og sum nú heilt er avlamin. Sjálvur gjørdist hann sjúkur í mars 1974, og í fjór fekk hann umfatandi sjúkraviðgerð í Danmark. Men maðurin hevur ongantíð fingið nakað oyra frá tí almenna, tí konan fær avlamspensjón, sum síðani í januar hevur verið 4.200 kr. um mánaðin. 10. august í ár skal

maðurin aftur vera í Danmark, har hann helst verður lagdur undir skurð vegna sjúku í rygginum.

Hava einki at gjalda við

Í báðum dømunum omanfyri vísir Arbeidsmannafelagið á, at tað er skatturin, sum heilt ger enda á tilveruni hjá sjúkum arbeidsmonnum, og krøv vóru frammi á fundinum um, at teir sleppa undan skattinum, tí teir hava einki at gjalda við.

Tann 64 ára gamli maðurin varð beint eftir, at lækurin hevði givið honum forboð fyri at arbeiða, vísir til sosialráðgevara, sum segði, at hann fór at fáa framskundaða fólkapensjón. Men enn er eingin peningur komin. Maðurin er giftur konu, sum frammanundan er so sjúk, at tað er eingin hugsingur um hjá henni at skula arbeiða. Hann eigur eina hús, umframt eina uppsparða peningaogn upp á 10.000 kr.

Hesar 10.000 kr. eru skjótar at brúka, sigur maðurin, sum annars ikki stendur í skuld til nakran. Húsin eru gomul, og neyðugt verður at umvæla takíð. Til hesa umvæling roknar maðurin við at brúka tað mesta av 10.000 kr. Hann hevur fingið eina skattarokning í ár upp á slakar 28.000 kr., ella 2.800 kr. um mánaðin, og hann hevur goldið fyri tveir mánaðir. Tað er søkt um skattalætta, men tað plaga at ganga eina tveir ár, áðrenn svar kemur. Umframt skattaútreiðslur roknar maðurin við at skula gjalda 800 kr. til sjúkrakassa, í minsta lagi 5.000 kr. í olju og einar 2.400 kr. í SEV-gjaldi hetta árið. Hetta eru vanligar útreiðslur, og tá eru útreiðslurnar til mat og klæðir eftir.

10.000 kr. fyri at gera tað liviligt

Tað einasta, sum tann 40 ára gamli maðurin sjálvur hevur

fingið hesa tíðina, hann hevur verið sjúk, er peningur úr skaðagrunninum hjá Havnar Arbeidsmannafelag og Havnar Arbeidsgevarafelag.

Fyri at fáa nakað úr skaðagrunninum skal tann sjúki hava gingið í 3 vikur. Tástaðni fær hann 40 kr., men tó hægst í triggjar mánaðir. Læknavátan kravst. Frá arbeidsgevaranum fær tann sjúki 20 kr. um dagin aftan á triggjar vikur, men treytað av, at hann hevur verið í sama arbeiðsplássi í fimm ár.

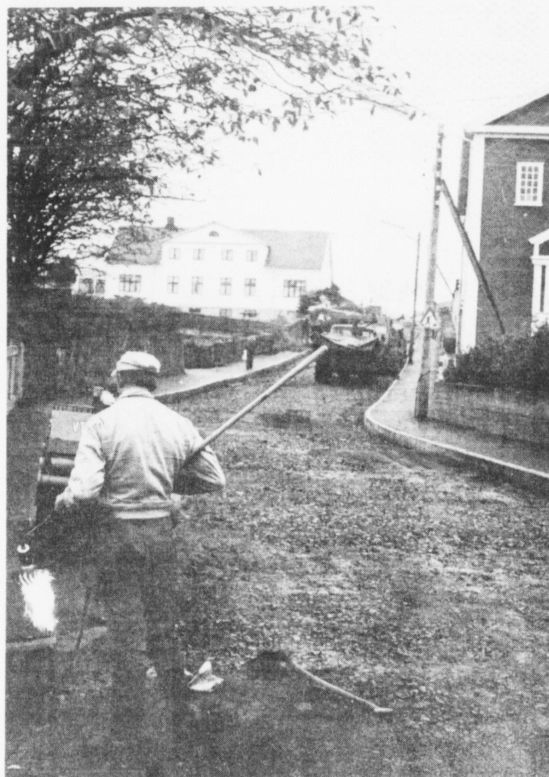
— Vit hava fingið heima hjálp í húsin, sum vórðu bygd fyri fáum árum síðani, men orsakað av, at konan er so týðiliga merkt av sjúku, varð eg noyddur at útgera húsin við ymskum hentleikum um fyrri einar 10.000 kr. umframt. Fyri at gera tað liviligt hjá henni heima við hús, greiðir tann 40 ára gamli maðurin frá.

Hann hevur eitt lán í húsinum upp á 11.000 kr., og herfyri fekk hann eina eykarokning frá SEV uppá 2.000 kr. fyri seinasta ár, sum helst stavar frá, at neyðugt varð at útgera húsin við ymskum hentleikum. Herfyri tann 40 ára gamli maðurin hevur eina 18.-20.000 kr. Frammanundan hava tey brúkt gass fyri einar 100 kr. um mánaðin.

Stóran skatt

Maðurin hevur fingið eina stóra skattarokning í ár. Hon ljóðar uppá slakar 9.300 kr., sum eru skattaðar av 30.460 kr. 1. júní í ár hevði hann frammanundan 9.321 kr. at gjalda í skatti frá í fjór. Hann hevur fingið ein skattalætta uppá 3.000 kr., men við teirri treyt, at restin skal gjaldast, tá hann er vorðin frískur aftur.

— Og nær tað verður, veit eingin, sigur tann 40 ára gamli maðurin. Umframt hesar útreiðslur nevnið hann útreiðslur til mat og klæði, sjúkrakassagjald uppá 800 kr. um árið, limagjald, fyri einar 50 kr. í heilivági um

Hendir tað, at arbeidsmenn gerast sjúkir, verða teir avskornir frá samfelagnum. Tí er umráðandi, at arbeiða afelögin verða tikin upp á ráð, hvørja ferð sosialar lógir verða viðgjørðar, sigur Havnar Arbeidsmannafelag.

mánaðin, 600 kr. um árið í brunatryggingargjaldi o.s.f.

Heilt avskorin

— Hetta eru bert tvey dømi av mongum um, hvussu fullkomiliga avskorin frá samfelagnum tann sjúki arbeidsmaðurin er, sigur Martin Kúrberg.

— Tað er skatturin, sum alla tíðina livir mest, og honum má tann sjúki maðurin sleppa undan. Hin vegin fer landskassin ongantíð at missa tað nógv í skattainntøkum, um samfelagið unnir

hesum monnum ein lætta. Tað eru nógv stórar inntøkur, sum als ikki verða skattaðar, og tær eiga at víga væl upp í móti tí, sum landskassin møguliga missir av hesum, sigur Martin Kúrberg, sum annars leggur dent á, at arbeidarafelögin verða tikin upp á ráð, hvørja ferð sosialar lógir verða viðgjørðar í Tinganesi.

SOSIALURINN ætlaði at biðja Jákup Lindenskov, landsstýrismann í sosialum málum, um eina viðmerking, men hann er burturstaddur í lötuni.

Spælipláss í Havnini

Í samarbeiði við borgararnar í Havnini fara vit komandi triggjar vikurnar at innrætta tvey spælipláss í Havnini, ávíkavist í Heygskróki og í horninum millum Torfingsgotu og Vallalið.

Vit eru 22 ungfolk frá ymskum londum, og vit búgva á Ytra skúlanum við Landavegin, telefon 12656. Vit bjóða øllum børnum og foreldrum til eitt leystligt prátt um, hvussu vit skulu innrætta spæliplássini, og hvat viðari skal gerast við tey, tá vit eru farin. Komið annaðhvørt út á spæliplássini ella á skúlan at tosa við okkum — tit kunnu eisini koma um kvöldið.

A Tveroyri fara arbeidsbólkar frá Mellemfolkeligt Samvirke at gera spælipláss, og úti í Hesti verður hildið fram við arbeiðinum við svimjihúlinum.

Mellemfolkeligt Samvirke
Arbeidslegurnar í Tórshavn

Martin Kúrberg: — Vit vilja sleppa upp í part